

KHẢ NĂNG ĐÁP ỨNG HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI TỰ DO LIÊN MINH CHÂU ÂU - VIỆT NAM VỀ LAO ĐỘNG CỦA DOANH NGHIỆP CHẾ BIẾN GỖ NHỎ VÀ VỪA

Nguyễn Tiến Hải, Hoàng Liên Sơn, Nguyễn Thị Thu Hà
Trung tâm Nghiên cứu Kinh tế lâm nghiệp

TÓM TẮT

Hiệp định Thương mại tự do giữa Liên minh châu Âu - Việt Nam (EVFTA) mang lại cơ hội lớn cho xuất khẩu gỗ của Việt Nam. Tuy nhiên, để khai thác cơ hội này, các doanh nghiệp chế biến gỗ cần đảm bảo các quy định của EVFTA và quy định pháp luật liên quan về môi trường, xã hội và lao động. Báo cáo này đánh giá khả năng đáp ứng các quy định về lao động của doanh nghiệp chế biến gỗ nhỏ và vừa (sau đây được gọi là doanh nghiệp) trên cơ sở nghiên cứu tài liệu thứ cấp, phỏng vấn 45 đại diện lãnh đạo và 135 người lao động của các doanh nghiệp ở Tuyên Quang, Nghệ An và Bình Định. Kết quả cho thấy sự hạn chế khả năng đáp ứng của các doanh nghiệp nhỏ và siêu nhỏ về các chỉ số liên quan đến lao động, như: i) Tự do liên kết và thương lượng tập thể thông qua tổ chức Công đoàn; ii) Sử dụng lao động trẻ em; iii) Điều kiện làm việc cho phụ nữ; iv) Thời gian làm việc và trả lương thỏa đáng; v) Điều kiện làm việc an toàn và đảm bảo sức khỏe; và vi) Quan hệ lao động. Tỷ lệ doanh nghiệp nhỏ và siêu nhỏ đáp ứng các chỉ số đánh giá thường thấp hơn tỷ lệ doanh nghiệp vừa và nhỏ. Khó khăn chủ yếu đối với doanh nghiệp trong việc đáp ứng các quy định là do nhiều quy định pháp luật, thiếu hướng dẫn, hiểu biết về quy định, tài chính, nhân lực, nhận thức của người lao động, sự liên kết và cơ quan đầu mối hỗ trợ doanh nghiệp trong thực hiện.

Từ khóa: EVFTA, lao động, doanh nghiệp, chế biến gỗ

Ability to meet the EU-Vietnam Free Trade Agreement on labor of small and medium-sized wood processing enterprises

The EU-Vietnam Free Trade Agreement (EVFTA) offers great opportunities for Vietnam's timber exports. However, to exploit this opportunity, wood processing enterprises need to ensure the provisions of EVFTA and relevant laws on environment, society and labor. This report assesses the ability of small and medium-sized wood processing enterprises to meet labor regulations based on secondary document research, interviews with representatives of 45 enterprises and 135 employees of enterprises in Tuyen Quang, Nghe An and Binh Dinh. The results show the limited ability of these enterprises, especially small and micro enterprises to respond on labor-related indicators, such as i) Freedom of association and collective bargaining through trade unions; ii) Use of child labour; iii) Working conditions for women; iv) Working time and satisfactory pay; v) Safe and healthy working conditions; and vi) Industrial relations. The proportion of small and micro enterprises meeting the assessment indicators is usually lower than the proportion of small and medium enterprises. The main difficulties for enterprises in meeting regulations are many legal regulations, lack of guidance and understandable regulations, employee awareness, cooperation, finance, human resources and focal agency to support enterprises in implementation.

Keywords: EVFTA, labour, enterprise, wood processing